

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja,
palkintolautakunnan puheenjohtaja
Tapani Mäkinen

PUHE

2.8.2004 klo 12

Arvoisat kutsuvieraat,
 arkkitehtuurikilpailun osanottajat, tiedotusvälineitten edustajat,
 hyvät naiset ja herrat

Minulla on ilo Vantaan kaupunginvaltuuston ja palkintolautakunnan puheenjohtajana myös toivottaa teidät kaikki lämpimästi tervetulleeksi tähän tulevaisuushankkeen arkkitehtuurikilpailun palkintojen julkistamistilaisuuteen Tikkurilan lukion auditorioon, joka tarjoaa erinomaiset puitteet tulosten julistamiselle ja töiden esittelylle. Olen iloinen, että olette saapuneet runsaslukuisesti paikalle, ja että kauan jatkuneet sateet eivät ole vieneet tämän tilaisuuden uutisarvoa.

Arkkitehtuurikilpailun tulosten julkistamiseen liittyy aina näkemys suunnasta, johon tulevaisuudessa tulee kulkea. Niin myös Vantaan kaupungin, Heureka, Helsingin Yliopiston, Suomen elokuva-arkiston ja Suomen Ilmailumuseon yhteisessä kulttuurikeskittymän tulevaisuushankkeessa. Kilpailun ohjelmassa mukana olleet Niskakoski Oy, Sokos Hotels, Yleisradio Oy ja Tietotekniikan liitto ry ovat tuoneet tarvittavaa lisäarvoa suunnitelmiin ja työhön.

Tämä hanke on siitä erikoinen, että se perustuu laajalle yhteiselle ja yksimieliselle näkemykselle synergiaetujen tuomasta hyödystä. Käyttäjien, ihmisten näkökulmasta on tärkeää, että kulttuuri- ja sivistyspalveluita kehitetään Helsingin metropolialueella tasapuolisesti. Helsingin pohjoinen metropolialue asukkaineen, yrityksineen ja yhteisöineen tarvitsee oman kulttuurikeskittymänsä.

Valtionhallinnon puolella on tavoitteeksi otettu Suomen kulttuuriviennin lisääminen ja maamme tunnetuksi tekeminen sen avulla ja kautta. On tärkeää, että valtionhallinnossa nähdään eurooppalaisen kilpailun lähtökohdat ja realiteetit suomalaisen menestyksen takaamiseksi. Se tarkoittaa panostamista kohteisiin, joilla on realistiset suunnitelmat ja menestymisen todelliset mahdollisuudet. Tähän tarkoitukseen meillä on esittää erinomainen kohde, jonka toteutus ei pelkästään ole vantaalaisten lähtökohdista lähtevä.

Lähes 20 vuotta sitten, (19.4.-5.10.1985) järjestivät Vantaan kaupunki ja Tiedekeskussäätiö Suomalaisen tiedekeskuksen yleisen suunnittelukilpailun. Kilpailuratkaisussa tuli pohtia tiedekeskuksen monipuolisen ja monitasoisen sisällön ja toiminnan rakentamista sekä pääideoiden selkeää jäsentymistä. Pidettiin tärkeänä, että ehdotuksessa tarkasteltiin eri ikäisten, erilaisin tiedoin ja kokemuksiin varustettujen kävijöiden suhdetta sisältöön ja toimintaan. Silloin palkittu ehdotus – Heureka – siivitti välittömästi arkkitehdit Mikko Heikkisen ja Markku Komosen menestykseen ja maailmanmaineeseen.

V. 1989 saatoimme olla mukana todistamassa Heureka vihkimistä. Olen iloinen, että voimme tänään kiittää täällä mukana olevina: silloista palkintolautakunnan puheenjohtajaa, kaupunkineuvos Lauri Lailalaa, rakennusneuvos Seppo Heinästä, johtaja Hannu I Miettistä ja professori Osmo Lappoa uraa uurtavasta ja hyvin tehdystä työstä.

Heureka toiminnan alkutaipaleella esitettiin usein kysymys:
 Mitä hyötyä Heurekasta on tavalliselle ihmiselle, veronmaksajalle?

Tänään siihen on helppo vastata, sillä kansallisesti ja kansainvälisesti kerätyt faktat ja kokemukset osoittavat hyödyt. Suomalainen Tiedekeskus Heureka on tehnyt runsaalle miljoonalle koululaiselle ja lähes 4,5 miljoonalle suomalaiselle mahdolliseksi oivaltamisen ja oppimisen sekä elämysten kokemisen. Heureka on kiistatta lisännyt ja edistänyt eri ikäisten kansalaisten kiinnostusta tieteeseen ja tieteen ilmiöihin. Heureka oli uuden markkinointiajattelun ja toiminnan tiennäyttävä sekä elämystapahtumien järjestämisen edelläkävijä. Monet ovat seuranneet Heureka toimintamallia ja ottaneet siitä esimerk-

kiä. Samoin Heurekan tinkimätön kolmikielisyys on luonnut uuden tavan museoihin ja näyttelykeskukseen. Yliopistot, tieteentekijät, yritykset, erilaiset julkishallinnon ja kansalaistoiminannon tahot sekä yksityiset ihmiset ovat löytäneet täältä omiin tapahtumiinsa ja tarkoituksiinsa toimivat ja innostavat tilat.

Täällä ihmisten on mahdollista kohdata ja kuunnella eri alojen nobelisteja, nähdä elävänä legendaarisia tieteilijöitä. Esimerkkeinä tutkimusmatkailija tri Thor Heyerdahl, historiallisen esiäitimme Lucin löytäjä professori Donald Anderson, kuuluisa nobelisti, professori, Sir Harold Kroto ja viimeisimpänä Millennium- palkinnon voittaja, www-sivujen luoja, professori, Sir Tim Berners -Lee.

Mikä muu maamme kansallinen kulttuurilaitos on yhtä paljon edistänyt ja tehnyt tunnetuksi maailmalla suomalaista osaamista? Heureka on tuottanut näyttelyitä 4 maanosaan ja 23 maan tiedekeskukseen ja museoihin, ja niihin on tutustunut jo yli 13 miljoona ihmistä. Tälläkin hetkellä Heurekan näyttelyitä on esillä Meksikossa, Portugalissa, Ranskassa ja Oulun Tietomaassa.

Tiedekeskus Heureka on kahden vuosikymmenen ajan toiminut maailmalla Suomen, Helsingin seudun ja Vantaan tunnetuksi tekijänä ja kansainvälisenä markkinoijana. Suomalaisen tiedekeskusten asian-
tuntemusta käytettiin mm. Hannoverin maailmannäyttelyssä Suomen paviljongin toteutuksessa. Paviljongi äänestettiin näyttelyn parhaaksi.

Suomen panos Euroopan ja maailman tiedekeskusten kehittämis- ja johtamistyössä on myös merkittävä. Maailman tiedekeskusten I maailmankongressi pidettiin Suomessa Vantaalla v. 1996. Se keräsi yli 500 osanottajaa 50 maasta. Tuolloin luotiin tiedekeskusten maailmankongressijärjestelmä; seuraava 4:s kongressi järjestetään ensi vuonna Rio de Janeirossa. Tuloksellisesta toiminnasta kertoo myös se, että tässä tilaisuudessa on läsnä maailman tiedekeskusliiton presidentti, Heurekan johtaja, tri Per-Edvin Persson.

Arvoisat kuulijat,

edellä esitetyllä haluan virittää meidät kulkemaan kohti uutta aikakautta, jossa ymmärretään paremmin Helsingin metropolialueen tasapuolinen keittäminen myös kulttuurin ja sivistyksen näkökulmasta.

Haluan tässä yhteydessä viitata tohtori Pekka Himasen eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle tekemään raporttiin. Tohtori Himanen peräänkuuluttaa vuorovaikutukselle perustuvaa luovuuden yhteiskuntaa ja toteaa, että tietoyhteiskunnassa ei ole olennaista uusi tekniikka, vaan uusi toimintatapa. Himanen korostaa, että avainkäsitteitä ovat verkostomainen organisaatiomuoto ja innovatiivisuudelle perustuva kasvu. Informaatiotalous laajenee erityisesti kulttuurinaloilla, esimerkkeinä musiikki, TV, elokuvat, pelit, kirjallisuus, design ja oppiaineistot.

Pekka Himanen korostaa myös Nobel- tason huippututkijoiden merkitystä suomalaisen osaamisen kehittämiseksi ja toteaa, että huippujen saaminen Suomeen perustuu suomalaisten kansainvälisiin yhteistyöverkostoihin, ei pelkästään rahaan. Tällä tavalla saadaan myös paras tulos, jossa kaikilla on intressit yhteistyön syventämiseksi.

Tohtori Himanen viittaa bioalojen nousuun ja suurten osaamiskeskittymien merkitykseen. Suuret osaamiskeskittymät hallitsevat yhä enemmän innovaatioita ja taloutta, sillä globaalin kilpailun huipulla oleminen edellyttää suurempia osaamisryhmiä. Alueellinen keskittyminen jatkuu ja paineet tähän lisääntyvät entisestään, toteaa Pekka Himanen raportissaan "Välittävä, kannustava ja luova Suomi".

Uudet hankkeet ja kohteet on luotava sinne missä ovat ihmiset, lapset ja nuoret, työikäiset aikuiset ja ikäihmiset, sinne missä on jo toimivat liikenteelliset yhteydet ja todistetut todelliset menestymisen edellytykset. Yhteisöllisyyden rakentaminen on vanha veljeyden ja sisaruuden arvo. Menestyminen on myös välittämistä ja muista huolehtimista. Tämän kilpailun toteuttajien laajan kokemuksen hyödyntäminen on koko kansakunnan edun mukaista.

Hyvät yhteistyökumppanit ja ystävät,

Kokemukseemme, osaamiseemme, ahkeruuteemme sekä innovatiivisuuteemme voi jo luottaa, sen kertovat tulokset. Meillä on mahdollisuus rakentaa valtakunnantasoinen, koko metropolialueen kulttuuritarjontaa elävöittävä ja monipuolistava kulttuurikeskittymä, jonne on helppo tulla ja joka palvelee laajasti ja monipuolisesti ja jolla on todellisia menestymisen mahdollisuuksia.

Palkintolautakunta suosittelee kulttuurikeskittymän suunnittelun jatkamista kilpailun tulosten perusteella ensimmäisen palkinnon saaneen ehdotuksen pohjalta ja suunnittelutehtävän antamista ehdotuksen tekijälle. Pidän tärkeänä, että lähiajan toimenpiteet vievät hanketta eteenpäin. Se tarkoittaa käytännössä, että kaikkien osapuolien tulee varata määrärahat ensi vuodelle jatkotyötä varten ja kaavoituksen on käynnistyttävä samanaikaisesti. Meidän tulee yhteistyössä varmistaa, ettei hyvin tehty työ valu hukkaan.

Kiitän palkintolautakuntaa erinomaisesta hyvä henkisestä ja yksimielisestä yhteistyöstä. Samoin kiitän työssä mukana olleita asiantuntijoita, jotka itseään säästämättä ovat innostuneesti ja osaavasti tehneet työtä kilpailuohjelman läpiviemiseksi. Oli miellyttävä tehtävä saada olla mukana.

Työvaliokunta käy lävitse palkintojen jaon jälkeen työt ja kaikki tarvittavat yksityiskohtaiset ja tekniset tiedot käyvät ilmi arvostelupöytäkirjasta.

Ja kutsun Safan edustajan, arkkitehti Tuomo Sirkiän jakamaan kanssani palkinnot. Siirrymme tulosten julkistamiseen ja aloitamme sen kunniamaininnoista edeten kohti pääpalkintoa.

Pyydämme esiteltyjen töiden omistajia saapumaan palkittaviksi mainitussa järjestyksessä.